

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku gospodarka przestrzenna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 574 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy negatywną opinię wyrażoną w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 140/2021 z dnia 10 marca 2022 r. dotyczącą spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku gospodarka przestrzenna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku gospodarka przestrzenna na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym uzasadniają zmianę opinii wyrażonej w § 1 uchwały nr 140/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 10 marca 2022 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Nie jest spełniony warunek określony w art. 67 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478, z późn. zm.), bowiem kierunkowe efekty uczenia się nie uwzględniają uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia określonych w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226), oraz charakterystyk drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 tej ustawy. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji w przywołanych wyżej przepisach. W następujących 7 efektach uczenia się w zakresie wiedzy nie uwzględniono właściwego zaawansowanego zakresu wiedzy, wskazanego w kategorii P6S_WG: GP1_W1 „podstawowe zagadnienia z zakresu dziedzin nauki...”, GP1_W5 „podstawowe zagadnienia z geografii społeczno-ekonomicznej...”, GP1_W7 „podstawowe metody statystyki opisowej i matematycznej...”, GP1_W8 „podstawowe metody analizy przestrzennej zjawisk społeczno-gospodarczych”, a także zasady modelowania ekonometrycznego...”, GP1_W9 „podstawowe metody, techniki i narzędzia...”, GP1_W10 „podstawowe koncepcje teoretyczne z zakresu...”,

GP1_W11 „podstawowy zasób wiedzy o uczestnictwie...”. Ponadto na poziomie efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć również nie uwzględniono właściwego zaawansowanego zakresu wiedzy.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż nie zgadza się z treścią zarzutu. Powołując się na rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218) wyraża opinię, że właściwie sformułowała efekty uczenia się, ponieważ „charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w zakresie wiedzy (zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej i zależności), zgodnie z kodem składnika opisu P6S_WG, wskazują, że absolwent w zakresie wiedzy po ukończeniu studiów zna i rozumie: „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem”. Uczelnia stoi na stanowisku, że wskazując w treści efektów uczenia się na podstawową wiedzę pozostaje w zgodzie z wymaganiami określonymi w przywołanym akcie prawnym. Zdaniem Wnioskodawcy, to, że we wskazywanym rozporządzeniu mowa jest o „zaawansowanym stopniu” wiedzy, dotyczy tylko „wybranych faktów, obiektów i zjawisk”.

Ponadto Wnioskodawca wskazuje przykłady innych uczelni kształcących na kierunku gospodarka przestrzenna, które w treściach efektów uczenia się także – zdaniem Wnioskodawcy – uwzględniły tylko podstawowy poziom wiedzy.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie skorygowała treści efektów uczenia się. Opis zakładanych efektów uczenia się wskazuje na niższy stopień zaawansowania wiedzy oraz złożoności umiejętności, niż opisany jako właściwy dla 6. poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji. Żaden z efektów uczenia się nie zakłada przekazywania zaawansowanej wiedzy, także w odniesieniu do „wybranych faktów, obiektów i zjawisk”, dlatego **zarzut pozostaje w mocy**.

2. W zbiorze efektów uczenia się nie występuje ani jeden związany z zagadnieniami rewitalizacji miast i obszarów wiejskich, chociaż na kierunku zaplanowano taką właśnie ścieżkę specjalizacyjną.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż w jej ocenie nieprawdą jest, że „żaden efekt uczenia się nie jest związany z zagadnieniami rewitalizacji miast i obszarów wiejskich”. Zdaniem Wnioskodawcy „zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, która określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, wybrane efekty uczenia się, odnoszą się do działań rewitalizacyjnych, wskazanych w niniejszej ustawie”. Uczelnia zestawia treść wybranych efektów uczenia się

z zapisami w/w ustawy. Ponadto wskazuje, że „celowo w żadnym kierunkowym efekcie uczenia nie użyto określenia odnoszącego się bezpośrednio do jednej ze ścieżek kształcenia, ponieważ w przypadku gdyby studenci nie wybrali tej ścieżki kształcenia, wówczas nie byłoby w stanie zrealizować danego efektu uczenia się. W procesie przygotowania efektów uczenia się uwzględniono właśnie taką ewentualność”. Problematyka rewitalizacji miast i obszarów wiejskich została uwzględniona w ramach modułu GP.4. Rewitalizacja miast i obszarów wiejskich.

Stanowisko Prezydium PKA

Uwzględniono problematykę rewitalizacji miast i obszarów wiejskich na poziomie efektów założonych dla poszczególnych zajęć oraz w treściach programowych, co pozwala uznać **zarzut za bezprzedmiotowy**.

3. Wśród efektów uczenia w zakresie kompetencji społecznych znajdują się efekty charakterystyczne dla zakresu umiejętności o specyficznych dla nich kodach P6S_UU oraz P6S_UO, dotyczy to następujących efektów oznaczonych kodami: GP1_K01, GP1_K02, GP1_K03.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „w efektach uczenia się w zakresie kompetencji (GP1_K01, GP1_K02, GP1_K03) omyłkowo znalazły się kody P6S_UU oraz P6S_UO, które zostały usunięte”.

Stanowisko Prezydium PKA

Działania naprawcze podjęte przez Uczelnię wyeliminowały błąd pisarski.

Dlatego zarzut staje się bezprzedmiotowy.

4. Sformułowane efekty uczenia się dla kierunku nie w pełni znajdują swoje odzwierciedlenie w efektach uczenia się zakładanych dla poszczególnych zajęć, np.

- GP1_W08 „podstawowe metody analizy przestrzennej zjawisk społeczno-gospodarczych, a także zasady modelowania ekonometrycznego oraz zna możliwości wykorzystania technik z tego zakresu dla opisu zróżnicowania przestrzennego procesów i zjawisk społeczno-gospodarczych” – nie znajduje odzwierciedlenia w żadnym efekcie sformułowanym dla zajęć, nie ma zajęć z ekonometrii, a na zajęciach z metod analizy przestrzennej zakładane efekty dotyczą jedynie: (1) podstawowych sposobów opracowania danych wraz z ich późniejszą wizualizacją i analizą (2) możliwości analizy struktur przestrzennych przy wykorzystaniu prostych metod statystycznych. Wśród innych zajęć odwołujących się do tego efektu uczenia się GP1_W8 również nie znajdują się zagadnienia związane z modelowaniem ekonometrycznym, a metody analizy przestrzennej są bardzo ograniczone i nie uwzględniają podstawowych dla tej dyscypliny metod i modeli, np. modeli grawitacyjnych wzajemnego oddziaływania, modeli potencjału, metod grafowych, metod koncentracji, metod klasyfikacji przestrzennej i regionalizacji, modeli procesów czasoprzestrzennych.

- GP1_W10: „zna podstawowe koncepcje teoretyczne z zakresu socjologii, demografii, prawa, mikro i makroekonomii, lokalizacji działalności gospodarczej, ...” - ten efekt uczenia się nie ma

swojej realizacji na zajęciach w zakresie znajomości podstawowych koncepcji demograficznych oraz koncepcji lokalizacji działalności gospodarczej, co oznacza, że nie jest możliwy do osiągnięcia i weryfikacji.

- GP1_U13: „potrafi stosować podstawowe wskaźniki, modele i testy do analizy struktury przestrzennej jednostek terytorialnych w zakresie oceny zróżnicowania zjawisk społeczno-gospodarczych i wykorzystywać je w opracowaniach z zakresu gospodarki przestrzennej” – ten efekt uczenia się znalazł swoje odniesienie w efektach szczegółowych 4 różnych zajęć, jednak w zakresie żadnego z nich nie znalazł pełnego odzwierciedlenia, tj. nie wskazano w zakresie realizowanych treści umiejętności wykorzystania modeli i testów do analizy struktury przestrzennej jednostek terytorialnych”, a jedynie proste wskaźniki struktury lub wskaźniki o charakterze technicznym. Oznacza to, że weryfikacja osiągnięcia tego efektu uczenia się nie jest możliwa w pełnym zakresie.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „program studiów został zaktualizowany” w ten sposób, że uzupełniono wskazane w zarzucie braki dotyczące efektów uczenia się oraz treści programowe, a także skorygowano metody i formy weryfikacji efektów uczenia się adekwatnie do treści zarzutu.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedłożyła skorygowany program studiów, w tym sylabusy zajęć potwierdzające, że efekty uczenia się dla kierunku znajdują odzwierciedlenie w efektach założonych dla zajęć oraz w treściach programowych. Zmiany w programie zostały zatwierdzone stosowną uchwałą senatu.

Dlatego zarzut staje się bezprzedmiotowy.

5. Efekty uczenia się prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich zostały sformułowane w sposób niespecyficzny, tj. są powieleniem sformułowanych efektów uczenia się dla kierunku (Inz_W01 jest powieleniem GP1_W01, Inz_W02 jest powieleniem GP1_W08, Inz_W03 jest powieleniem GP1_W09, Inz_W04 jest powieleniem GP1_W13, Inz_W05 jest powieleniem GP1_W14, Inz_W06 jest powieleniem GP1_W15, Inz_W07 jest powieleniem GP1_W18; analogicznie sformułowane efekty uczenia się w zakresie umiejętności powielają brzmienie efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku, różnią się tylko oznaczeniem kodami charakterystycznymi dla studiów inżynierskich). Dodatkowo nie wszystkie uwzględniają zakres opisu efektów uczenia się sformułowanych w charakterystykach II stopnia dla kompetencji inżynierskich, w szczególności dotyczy to 4 (na 7) efektów o kodach Inz_W01, Inz_W02, Inz_W04, Inz_W07, które nie odnoszą się do zakresu kategorii opisowej o kodzie P6S_WG, tj. nie uwzględniają wskazanego w tej kategorii opisu wiedzy w zakresie „podstawowych procesów zachodzących w cyklach życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych”, co oznacza, że nie umożliwiają uzyskania kompetencji inżynierskich.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „kierunkowe efekty uczenia się wskazano łącznie z efektami inżynierskimi, zgodnie z logiką formułowania efektów

uczenia się”. Przedstawiono listę szkół wyższych, które – zdaniem Wnioskodawcy – przyjęły tę samą zasadę formułowania efektów uczenia się. Ponadto Uczelnia podkreśla, że „efekty o kodach Inz_W01, Inz_W02, Inz_W04 jak najbardziej odnoszą się do zakresu kategorii opisowej o kodzie P6S_WG, tj. uwzględniają wskazany w tej kategorii opis wiedzy w zakresie „podstawowych procesów zachodzących w cyklach życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych”, co oznacza, że umożliwiają uzyskanie kompetencji inżynierskich, natomiast rzeczywiście efekt o kodzie Inz_W07 nie odnosi się do kategorii opisowej o kodzie P6S_WG, ponieważ nie został on do niej przypisany. Efekt o kodzie Inz_W07 został przypisany do kategorii opisowej o kodzie P6S_WK, co zostało wskazane w zbiorze efektów uczenia się, zatem odnosi się do tej właśnie kategorii”. Uczelnia podkreśla, że „podstawowe procesy, które zachodzą w cyklach życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych są częścią zagadnień z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla gospodarki przestrzennej, ponieważ dotyczą wszystkich faz cyklu życia urządzeń, obiektów czy systemów technicznych”. Zdaniem Uczelni, „efekty uczenia się, prowadzące do uzyskania kompetencji inżynierskich, nie zostały sformułowane w sposób niespecyficzny, tj. nie są powieleniem sformułowanych efektów uczenia się dla kierunku. W złożonym wniosku przedstawiono efekty uczenia się dla kierunku studiów obejmujące kompetencje inżynierskie. Nie są to zupełnie inne efekty uczenia się”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia nie wprowadziła zmian w treściach efektów uczenia się, co powoduje, że aktualny jest zarzut, że częściowo są one niespecyficzne, tzn. nie uwzględniają uszczegółowienia „podstawowych procesów zachodzących w cyklach życia urządzeń, obiektów i systemów technicznych”. Przykładami są efekty uczenia się: Inz_W06 „zna i rozumie normy i reguły prawne oraz organizacyjne wpływające na planowanie przestrzenne w skali lokalnej, regionalnej, krajowej oraz międzynarodowej oraz elementarną wiedzę dotyczącą podstaw zarządzania w szczególności jednostkami samorządu terytorialnego i mieniem komunalnym”; Inz_W07 „zna i rozumie różne ścieżki własnego rozwoju oraz możliwości uczestnictwa w różnych formach aktywności naukowej i profesjonalnej, w tym możliwość prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie planowania przestrzennego”. Treści wskazanych efektów uczenia się odnoszą się do nauk społecznych, a nie inżynierjno-technicznych, do których zostały przypisane. Ich osiągnięcie nie stanowi potwierdzenia, że student uzyskał kompetencje inżynierskie.

Dlatego zarzut pozostaje w mocy.

6. Wiedza i umiejętności wskazane w efektach, np. GP1_W08, GP1_W10, GP1_U13 nie znajdują odzwierciedlenia w treściach programowych zajęć, do których zostały przyporządkowane. Z kolei w treściach programowych zajęć gospodarka nieruchomościami brakuje zagadnień metodyki wyceny nieruchomości. Brak tych treści nie pozwoli na zdobycie wiedzy i nabycie wystarczających umiejętności zapisanych w efektach uczenia się dotyczących sporządzania przez studentów operatów szacunkowych nieruchomości.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że poprawiła program studiów i zapewniła zgodność treści programowych z treścią efektów wskazanych w zarzucie. Jednocześnie zdaniem Wnioskodawcy, „nieprawdą jest, że w treściach programowych zajęć Gospodarka nieruchomościami brakuje zagadnień z metodyki wyceny nieruchomości”, co popiera konkretnymi przykładami zajęć.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia usunęła niespójność między wiedzą i umiejętnościami wskazanymi w efektach uczenia się, np. GP1_W08, GP1_W10, GP1_U13 i treściami kształcenia. Zmiany w programie studiów zostały zatwierdzone stosowną uchwałą senatu. Jednocześnie wyjaśnienia Wnioskodawcy potwierdzają, że w treściach programowych zajęć *gospodarka nieruchomościami* uwzględniono metodykę wyceny nieruchomości.

Dlatego zarzut staje się bezprzedmiotowy.

7. Program studiów nie zawiera zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, a zatem nie jest spełniony warunek wskazany § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 661).

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że nie zgadza się z treścią zarzutu. Zdaniem Uczelni „w § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2021 r. poz. 661, z późn. zm.) jasno zostało wskazane, że niniejszy przepis dotyczy kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne. Kierunek gospodarka przestrzenna – studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym – o którego utworzenie wnioskuje Wyższa Szkoła Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi, został przyporządkowany do dyscypliny: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna jako dyscypliny wiodącej, w ramach dziedziny nauk społecznych, zatem § 3 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2021 r. poz. 661) nie dotyczy tegoż kierunku. Ponadto w § 3 ust. 1 pkt 7 niniejszego rozporządzenia mowa jest o liczbie punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS, a wskazany kierunek studiów został przypisany do dziedziny nauk społecznych w 72% z 210 punktów ECTS, zatem tym bardziej nie ma podstaw, aby wskazywać dodatkowo liczbę punktów w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, na co wskazuje spójnik „lub””. Dlatego Uczelnia stoi na stanowisku, że brakuje „podstaw prawnych, aby w niniejszym wniosku określić liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych”.

Stanowisko Prezydium PKA

Ponowna analiza programu studiów pozwala na uznanie argumentacji Uczelni i uznanie **zarzutu za bezprzedmiotowy.**

8. Występuje duża dysproporcja zajęć wykładowych w stosunku do pozostałych form (tylko ok. 6%), co uniemożliwia osiągnięcie efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku w zakresie wiedzy oraz realizację przedstawionych treści programowych. Zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych zaplanowano zaledwie 168 godzin zajęć wykładowych, tj. ok. 6%. Wszystkie wykłady zaplanowano w wymiarze po 8 godz. Podczas dwóch ostatnich semestrów realizujących dwie ścieżki kształcenia w ogóle nie przewidziano wykładów. Przy tak niewielkim wymiarze wykładów nie jest możliwe zrealizowanie bardzo rozbudowanych efektów uczenia się sformułowanych w programie studiów w zakresie wiedzy (18 efektów kierunkowych), odzwierciedlonych w efektach uczenia się na poziomie poszczególnych zajęć i w ich treściach programowych, np.:

- *podstawy gospodarki przestrzennej* – efekty i treści programowe w zakresie wiedzy przekazywanej na wykładach są znacznie bardziej rozbudowane niż w zakresie umiejętności. Jest to kluczowy przedmiot kierunkowy, dotyczący najistotniejszych zagadnień będących przedmiotem badań i pryncypiów, norm, reguł prawnych w GP. Zaplanowany wymiar 8 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń na studiach stacjonarnych nie pozwala na prawidłową realizację treści programowych i osiągnięcie zaplanowanych efektów uczenia się.

- *samorząd terytorialny* – efektów uczenia się w zakresie wiedzy sformułowano 4, a w zakresie umiejętności 3. Zakres treści programowych w zakresie wiedzy przeważa nad zakresem treści w zakresie umiejętności. Zajęcia tej, jedne z najbardziej kluczowych dla kierunku, mają charakter wybitnie wykładowy, gdyż dotyczą głównie wiedzy na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego, zasad, finansowania i innych systemów poza krajowych. Tymczasem zaplanowano 8 godzin wykładu i 30 godzin ćwiczeń na studiach stacjonarnych, co nie pozwala na realizację zasadniczych treści programowych.

- *prawne uwarunkowania gospodarki przestrzennej* - zakres treści programowych w zakresie wiedzy przeważa nad zakresem treści w zakresie umiejętności. Zajęcia te jedne z najbardziej kluczowych dla kierunku, mają charakter wykładowy, gdyż dotyczą głównie wiedzy na temat podstawowych pojęć i funkcji prawa w planowaniu przestrzennym, procedur prawnych w tworzeniu podstawowych instrumentów planowania przestrzennego oraz unormowań prawnych zawartych w ustawach m.in. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, prawo ochrony środowiska, prawo wodne. Tymczasem zaplanowano 8 godzin wykładu i 16 godzin ćwiczeń, co nie jest wystarczającym wymiarem zajęć dla tak szeroko zaplanowanych zagadnień.

- *podstawy urbanistyki i architektury* – zajęcia typowo wykładowe ze względu na zakres treści teoretyczno-historyczno-koncepcyjnych. Również w sylabusie przedstawiony zakres treści wykładu nie jest możliwy do realizacji w ciągu zaplanowanych 8 godzin. Przedstawiony zakres merytoryczny ćwiczeń również w większości ma charakter podawczy, wykładowy (normy, przepisy, zasady).

W przypadku wielu innych zajęć nie jest możliwe, aby efekty dotyczące wiedzy, np. z przyrodniczych uwarunkowań GP lub z makro- czy mikroekonomii, podstaw geodezji i kartografii mogły zostać osiągnięte na 8 godzinach wykładu, a zajęcia z ekonomiki miast i regionów w ogóle nie były prowadzone w formie wykładowej. Taka dysproporcja zajęć wykładowych oznacza, że w treściach programowych pomija się istotne koncepcje teoretyczne stanowiące podstawę tych zajęć i będące integralną częścią wiedzy zdobywanej na studiach wyższych z zakresu gospodarki przestrzennej, bądź przekazuje się ją w niewystarczającym zakresie.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że na zajęciach kluczowych dla kierunku wymienionych w uchwale Prezydium PKA zwiększyła wymiar godzin wykładowych z 8 do 30 (np. podstaw geodezji i kartografii, podstawy gospodarki przestrzennej, samorząd terytorialny) lub z 8 do 16 (np. przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej, mikroekonomia, makroekonomia). Jednocześnie Uczelnia podkreśla, że „ważne koncepcje teoretyczne, stanowiące podstawę konkretnych zajęć i będące integralną częścią wiedzy zdobywanej na studiach wyższych z zakresu gospodarki przestrzennej, nie muszą być przekazywane tylko i wyłącznie w formie wykładów”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia wprowadziła zmiany w zakresie liczby godzin zajęć realizowanych w formie wykładów usuwając dysproporcję między różnymi formami zajęć.

Zarzut staje się bezprzedmiotowy.

9. Metody kształcenia wykazane w dokumentacji są zróżnicowane, specyficzne dla kierunku oraz profilu studiów i zapewniają osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się na poziomie poszczególnych zajęć. Jednak we wszystkich niemal kartach opisu zajęć występuje ten sam zestaw metod dydaktycznych: „Zadania problemowe, analiza map, dyskusja, praca w grupach, metoda projektu, metoda stolików eksperckich, dyskusje oksfordzkie, metoda eksponująca (film edukacyjny)”. Wskazuje to, że przy planowaniu metod dydaktycznych nie uwzględniono specyfiki poszczególnych zajęć i realizowanych treści programowych adekwatnych do zakładanych efektów uczenia się.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wskazała, że „Nieprawdą jest, że niemal we wszystkich kartach przedmiotów występuje ten sam zestaw metod dydaktycznych. W każdej karcie przedmiotu uwzględniono specyfikę poszczególnych zajęć i realizowanych treści programowych, adekwatnych do zakładanych efektów uczenia się. Fakt, że w ramach niektórych zajęć powielają się metody wskazane w uzasadnieniu, tj. „Zadania problemowe, analiza map, dyskusja, praca w grupach, metoda projektu, metoda stolików eksperckich, dyskusje oksfordzkie, metoda eksponująca (film edukacyjny)”, wynika wyłącznie z tego, że w ramach danych zajęć są to albo jedyne stosowane metody dydaktyczne albo jedno z wielu, co wskazują chociażby dodatkowe metody, uwzględnione poza wyżej wymienionymi”. Uczelnia podała liczne przykłady zróżnicowania metod i form pracy dydaktycznej.

Stanowisko Prezydium PKA

Wyjaśnienia Uczelni pozwalają uznać **zarzut za bezprzedmiotowy**.

10. W treściach programowych zajęć język angielski brakuje zagadnień (słownictwa) związanych z gospodarką przestrzenną, a zwłaszcza z architekturą i urbanistyką. W programie studiów nie przewidziano innych zajęć w języku obcym, a zalecana literatura obowiązkowa

dla pozostałych zajęć przedstawiona w sylabusach wskazuje jedynie śladowe pozycje w językach obcych.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „treści programowe w ramach zajęć z języka angielskiego zostały uzupełnione o zagadnienia związane z gospodarką przestrzenną. Ponadto w programie studiów w semestrze drugim przewidziano zajęcia w języku obcym M.2.7. Intercultural communication (zajęcia w języku angielskim), stanowiące element zajęć do wyboru. Literatura obowiązkowa dla pozostałych zajęć przedstawiona w kartach przedmiotów została uzupełniona o wybrane pozycje w języku obcym”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia wprowadziła słownictwo specjalistyczne z zakresu gospodarki przestrzennej do sylabusa lektoratu z języka angielskiego oraz literaturę w języku angielskim do kart części zajęć. Nadal jednak w programie studiów nie uwzględniono zajęć specjalistycznych prowadzonych w języku obcym. Przedmiot M.2.7. Intercultural communication należy do modułu międzykierunkowego i nie ma bezpośredniego związku merytorycznego z nowo tworzonym kierunkiem studiów.

Dlatego zarzut częściowo pozostaje w mocy.

11. Przedstawione w sylabusach cele praktyk oraz zakładane efekty uczenia się nie będą mogły być zrealizowane we wszystkich instytucjach wskazanych przez uczelnię, tym samym nie zostaną osiągnięte zakładane efekty uczenia się. Np. gdyby student wybrał na miejsce praktyk biuro geodezyjne albo turystyczne, firmę developerską (co dopuszcza spis zalecanych przez uczelnie instytucji), nie mógłby zrealizować takich zakładanych dla praktyk zawodowych efektów uczenia się jak np. 1) potrafi sporządzać decyzje o warunkach zabudowy w obszarze planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, 2) zna podstawowe metody analizy przestrzennej zjawisk społeczno-gospodarczych, a także zasady modelowania ekonometrycznego oraz zna możliwości wykorzystania technik z tego zakresu dla opisu zróżnicowania przestrzennego procesów i zjawisk społeczno-gospodarczych, 3) potrafi opracowywać warunki techniczne do przetargów w obszarze planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego, 4) opracowywać plany zagospodarowania przestrzennego w obszarze planowania przestrzennego i projektowania urbanistycznego. Tak sformułowane efekty są niemożliwe do realizacji we wszystkich zalecanych przez uczelnie instytucjach jako miejscach odbywania praktyk.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „miejsca praktyk zostały zrewidowane, usunięto z nich Wojewódzkie Biuro Geodezyjne w Łodzi, zgodnie z zaleceniem, a także firmę developerską. Nie wskazano we wniosku żadnego biura turystycznego, o którym mowa powyżej. Pozostałe miejsca praktyk umożliwiają studentom realizację wszystkich celów praktyk oraz zakładanych efektów uczenia się. Ponadto warto zauważyć, że nawet jeśli w danym miejscu praktyk nie udałoby się zrealizować studentowi

wszystkich celów czy efektów uczenia się, założonych dla zawodowych praktyk studenckich w konkretnym semestrze, to nie jest to równoznaczne z brakiem ich osiągnięcia przez cały cykl kształcenia, ponieważ praktyki realizowane są przez 6 semestrów”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia skorygowała miejsca odbywania praktyk. Działania podjęte przez Uczelnię powodują, że **zarzut staje się bezprzedmiotowy**.

12. Zabezpieczenie miejsc odbywania praktyk jest niewystarczające. Uczelnia przedstawiła 20 umów z różnymi instytucjami (dobranymi w sposób odpowiadający wskazanym powyżej instytucjom) w sprawie organizacji praktyk i zabezpieczyła tym samym miejsca praktyk dla 206 studentów. Ponieważ praktyki zostały zaplanowane na 6 kolejnych semestrów, w 4 latach studiów, to w pełnym cyklu kształcenia przy zakładanej liczbie 160 studentów (80 stacjonarnych i 80 niestacjonarnych) potrzebne jest 640 miejsc praktyk.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż w jej ocenie „zabezpieczenie miejsc odbywania praktyk jest wystarczające, ponieważ zabezpieczono miejsca dla 190 studentów. Praktyki zostały zaplanowane przez 6 semestrów, gdzie w pełnym cyklu kształcenia zakładana liczba studentów to 160, co zostało wskazane we wniosku. Potrzebne jest zatem zabezpieczenie miejsc wykonywania praktyk dla 160 studentów w całym cyklu kształcenia, a nie dla 640 miejsc, jak wskazano w uzasadnieniu. W związku z powyższym Uczelnia zapewnia miejsca wykonywania praktyk dla wszystkich studentów w całym cyklu kształcenia”.

Stanowisko Prezydium PKA

Z dokumentacji wynika, że Uczelnia planuje rekrutację 20 studentów na studia stacjonarne i 20 na studia niestacjonarne. Realizację praktyk zaplanowano w czterech blokach. Po semestrze 2, 3, 4 i 5 praktykę będą realizować studenci trzech roczników (40 osób x 3 roczniki), co powoduje, że Uczelnia powinna zabezpieczyć 120 miejsc odbywania praktyk. Oznacza to, że **zarzut staje się bezprzedmiotowy**.

13. Nie jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, bowiem w proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono wiele nieprawidłowości związanych z powierzaniem zajęć nauczycielom akademickim i innym osobom, których dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe w zakresie tematyki przypisanej zajęciom w sylabusach nie umożliwia prawidłowej realizacji zajęć. Zajęcia dydaktyczne z 12 różnych zajęć zostały powierzone 9 nauczycielom akademickim, którzy nie wykazali odpowiedniego doświadczenia zawodowego, ani doświadczenia dydaktycznego bądź dorobku naukowego zapewniającego prawidłową realizację tych zajęć. Ponadto zajęcia w formie wykładów o kluczowym znaczeniu dla kierunku (4 wykłady z modułu zajęć kierunkowych) powierzono nauczycielom z tytułem zawodowym magistra lub magistra inżyniera bez kwalifikacji akademickich w zakresie wykładanych zajęć, potwierdzonych dorobkiem naukowym i dydaktycznym. Należy również dodać, że liczebność kadry jest niewystarczająca przy założeniu przyjęcia na studia po 80 studentów w formie stacjonarnej

i niestacjonarnej, gdyż w takim wypadku dla 10 nauczycieli obciążenia będą wynosić od ok. 700 do 2000 godzin, co uniemożliwi prawidłową realizację zajęć.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, iż częściowo skorygowała obsadę zajęć. Ponadto stoi na stanowisku, że „liczebność kadry jest wystarczająca, na co wskazują przygotowane obciążenia dydaktyczne, uwzględniające liczbę godzin zajęć dla każdego nauczyciela akademickiego w całym cyklu kształcenia. Liczba ta nie przekracza 108 godz. dla nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, 390 godz. dla nauczyciela akademickiego ze stopniem naukowym doktora oraz 396 godz. dla nauczyciela akademickiego z tytułem zawodowym magistra lub równorzędnym, co jest zgodne ze Statutem WSBiNoZ w Łodzi, a ty, samym ustawą prawo o szkolnictwie wyższym”. Jednocześnie Uczelnia nie zgadza się z tą częścią zarzutu, która dotyczy powierzania zajęć wykładowych nauczycielom akademickim z tytułem zawodowym magistra.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia wprowadziła zmiany w obsadzie zajęć. Potwierdziła, że obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich są prawidłowe. Nadal jednak kluczowe zajęcia kierunkowe prowadzone w formie wykładów wymagające zaawansowanej, pogłębionej wiedzy teoretycznej powierzane są nauczycielom akademickim z tytułem zawodowym magistra bez dorobku naukowego (*podstawy teledetekcji, gleboznawstwo, podstawy geodezji i kartografii, gospodarka nieruchomościami, metody analizy przestrzennej*). Ponadto ten sam nauczyciel akademicki ma prowadzić bardzo rozproszone tematycznie zajęcia (*gleboznawstwo i gospodarka nieruchomościami*) nie mając doświadczenia zawodowego oraz dorobku dydaktycznego i naukowego powiązanego z treściami tych zajęć. Szczegółowe informacje zawiera załącznik do uchwały. **Zarzut częściowo pozostaje w mocy.**

14. Uczelnia nie przedstawiła informacji pozwalających na ocenę, czy infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że „dysponuje infrastrukturą zapewniającą prawidłową realizację celów i efektów uczenia się, baza dydaktyczna dostosowana jest do specyfiki wnioskowanego kierunku studiów oraz trybu studiowania i zapewnia pełną realizację efektów uczenia się, również osobom niepełnosprawnym. Ponadto WSBiNoZ w Łodzi permanentnie także udoskonala infrastrukturę, celem dostosowania jej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, czego dowodem mogą być podjęte w Uczelni działania modernizacyjne, dzięki uzyskanemu dofinansowaniu NCBiR w ramach projektu "Uczelnia dostępna 2.0" (umowa nr: POWR.03.05.00-00-A049/21-00, zawarta dnia 10.12.2021 r. pomiędzy NCBiR a WSBiNoZ w Łodzi). Uczelnia otrzymała wsparcie w zakresie likwidacji wszelkiego rodzaju barier w dostępie do studiów oraz na wprowadzenie do swoich programów nauczania działań zapewniających ich dostępność dla studentów z niepełnosprawnościami, które obecnie wdraża w życie”.

Stanowisko Prezydium PKA

Z wyjaśnień złożonych przez Uczelnię wynika, że jest w trakcie dostosowywania infrastruktury do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Dlatego zarzut częściowo pozostaje w mocy.

15. Literatura wskazana w sylabusach jako obowiązkowa jest dla większości zajęć nieaktualna, np. dla zajęć kształtowanie i ochrona środowiska literatura obowiązkowa jest z 1988 roku, a najnowsza pozycja z 2008 roku; dla zajęć najnowsze realizacje urbanistyczne na 6 pozycji literatury obowiązkowej jedna jest z 1965, trzy z lat 1980, a jedna najnowsza z 2016 roku; dla zajęć zagospodarowanie turystyczne są to pozycje z lat 1990 i 1995 roku, a najnowsza z 2009 roku.

Stanowisko Uczelni

Uczelnia we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy poinformowała, że literatura wskazana w sylabusach zajęć została zaktualizowana. Potwierdza to załączając sylabusy zajęć.

Stanowisko Prezydium PKA

Działania podjęte przez Uczelnię pozwalają uznać **zarzut za bezprzedmiotowy.**

Biorąc pod uwagę podtrzymanie zarzutów: 1, 5 oraz częściowe podtrzymanie zarzutów: 10, 13 i 14 Prezydium PKA stwierdza, że nie zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 140/2022 z dnia 10 marca 2022 r.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Edukacji i Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Biznesu i Nauk o Zdrowiu w Łodzi.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
09.05.2022
Stanisław Wrzosek